

Dato
19-08-2015

Faktopapir om borgerstyret personlig assistance (BPA) og kontant tilskud til ansættelse af hjælpere

Serviceloven indeholder regler om to forskellige hjælperordninger til mennesker med handicap. Det drejer sig om borgerstyret personlig assistance (BPA), som er reguleret i lovens § 96, og ordningen med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, som er reguleret i § 95. Det overordnede formål med begge ordninger er at yde en helhedsorienteret hjælp, der tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse, og som dermed kan tilpasses den enkeltes ønsker og behov, så borgere med omfattende funktionsnedsættelser kan fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

I det følgende gives en helt overordnet præsentation af målgrupperne for de to ordninger, idet der indledes med BPA, som er den egentlige hjælperordning. Herefter beskrives de betingelser og øvrige forhold, der er fælles for ordningerne, samlet under ét.

BPA efter servicelovens § 96

Hjælp til BPA ydes som et tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse. En BPA-ordning kan gives til borgere over 18 år med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt med denne ganske særlige støtte. BPA er således rettet mod borgere med massive og sammensatte hjælpebehov, hvor borgerens behov ikke kan dækkes ved f.eks. hjemmehjælp.

Kommunen træffer afgørelse om BPA. Kommunen bedømmer omfanget af hjælpebehovet efter en konkret og individuel vurdering af borgerens samlede livssituation og fastsætter herefter det daglige timetal i ordningen. Udgangspunktet er, at udmålingen skal dække alle borgerens behov for personlig og praktisk hjælp, overvågning og ledsagelse. BPA kan kombineres med anden hjælp, f.eks. hjemmehjælp, men kun hvis borgeren ønsker det.

Kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95

En borger med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, der har behov for hjemmehjælp i mere end 20 timer om ugen, har ret til at få udbetalt et kontant tilskud til selv at ansætte hjælpere, i stedet for at modtage hjælpen fra kommunen. Kommunen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at det kontante tilskud i stedet for til borgeren skal udbetales til en nærtstående, som helt eller delvis passer borgeren. Denne mulighed

tager sigte på de situationer, hvor borgeren på grund af sin funktionsnedsættelse ikke er i stand til at fungere som arbejdsleder, jf. nærmere nedenfor.

Ordningen er rettet mod borgere med et større hjælpebehov, der dog ikke er så omfattende og sammensat, som det er forudsat i BPA-ordningen, og hvor der er tale om ydelser, der ligger inden for rammerne af hjemmehjælpsreglerne.

Kommunen træffer afgørelse om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere. Udgangspunktet for udmålingen af hjælpen er hjemmehjælpsreglerne. Der kan derfor ved afgørelsen tages udgangspunkt i kvalitetsstandarderne for hjemmehjælp, men der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp. Kommunens serviceniveau er udgangspunktet for, hvad borgeren kan forvente af hjælp, men serviceniveauet skal fraviges, når borgerens behov nødvendiggør det.

Ordningen med kontant tilskud kan kombineres med anden hjælp efter serviceloven, f.eks. ledsageordning eller socialpædagogisk bistand.

Fælles betingelser og øvrige fælles forhold

Det er en betingelse for begge ordninger, at borgeren (eller den nærtstående i ordningen, hvor denne er tilskudsmodtager) kan fungere som arbejdsleder for hjælperne. Arbejdslederopgaven indebærer som udgangspunkt, at borgeren (eller den nærtstående) skal være i stand til at tilrettelægge hjælpen og fungere som daglig leder for hjælperne. F.eks. skal borgeren (eller den nærtstående) kunne varetage arbejdsplanlægning og udvælge hjælpere, herunder holde ansættelsessamtaler.

Det er desuden en betingelse, at borgeren (eller den nærtstående) kan fungere som arbejdsgiver, med mindre borgeren vælger at overføre tilskuddet til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed, der herefter bliver arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiveropgaven indebærer som udgangspunkt ansvaret for at administrere tilskuddet og de praktiske og juridiske opgaver, der er forbundet hermed. Det kan f.eks. dreje sig om ansættelse og afskedigelse af hjælpere, udbetaling af løn og gennemførelse af nødvendige arbejdsmiljøforanstaltninger.

Kommunen fastsætter i den enkelte ordning efter en konkret og individuel vurdering det tilskud, som borgeren (eller den nærtstående) skal have til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælperne. Tilskuddet til dækning af omkostninger til løn skal som minimum tage udgangspunkt i grundlønnen for sammenlignelige faggrupper. Hvis arbejdsgiveransvaret er overført til en forening eller privat virksomhed, skal kommunen desuden fastsætte et administrationsbidrag for varetagelsen af arbejdsgiveropgaven.

Det er herefter op til den, der er arbejdsgiver i den enkelte ordning inden for rammerne af kommunens bevilling at administrere BPA-ordningen, herunder indgå ansættelsesaftaler med hjælperne, udbetale løn m.v.

Nøgletal

- I 2012 var der 1469 borgere, der modtog BPA efter servicelovens § 96.
- I 2012 var der 369 borgere, der modtog kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95, stk. 2 og 3.
- De samlede udgifter til de to ordninger var ca. 1,8 mia. kr.